

DEĞERLENDİRME SORULARI

A. Aşağıdaki açık uçlu soruları cevaplayınız.

1. Tekke Mûsikîsi nedir? Cami mûsikîsinden hangi yönüyle ayrılır?

2. Tekkelerde icra edilen mûsikî hangi amaçla kullanılır?

3. Mevlevi Ayini nedir?

4. Bektaşi Nefesi nedir? Nerelerde icra edilir?

5. İlahî formunu kısaca açıklayınız. Farklı zamanlarda okunan ilahîler hakkında bilgi veriniz.

B. Aşağıdaki boşlukları uygun ifadelerle doldurunuz.

1. Tekkelerde icra edilen zikirlere ara verildiğinde okunan eserlere ___________ denir. Bu eserlerde Allah'ın kudretine, büyüklüğüne ve fiillerine mutasavvıfane bir vurgu vardır. Bu eserleri okuyanlara ___________ denir.

2. Kasîdeler, ağırlıklı olarak Allah (cc) ve Hz. Muhammed (sav) hakkındadır. Kaside okuyan kişiye ________________ denir.

3. Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.) güzel vasıflarını Türkçe, Arapça ve Farsça şiirlerle dile getiren ve çeşitli makamlarda bestelenen veya irticalen okunan dinî eserlere ___________ denir.

4. Arapça'da "ses" anlamına gelen ______________ , genel anlamda mûsikî ile okunan şiir anlamına gelmektedir. Tekke mûsikîsinde ise, "Kısa güfteli, ağır tempolu, çok tekrarlanan melodi cümleleri ile bestelenmiş bir tür İlâhî formu" anlamındadır.

5. Hz. Hüseyin ve diğer Ehl-i Beyt mensuplarının 10 muharrem 61 (10 Ekim 680) tarihinde Emeviler tarafından şehit edilmesinin yıl dönümlerinde düzenlenen matem törenlerinde bu olaydan duyulan üzüntüyü dile getiren Arapça, Farsça ve Türkçe Manzumelerin besteli veya irticali olarak okunan eserler _____________ adlandırılır.

C. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru seçeneklerini işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi Tekke Mûsikisi formlarından biri **değildir?**
A) İlahî **B)** Nefes **C)** Şarkı **D)** Durak

2.
- Bektaşi mûsikîsinin en önemli formlarından birisidir.
- Küçük usullerle bestelenmiş ve halk mûsikîsinin etkisinde kalmıştır.
- Genellikle semah ayinlerinde okunur.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki Tekke Musikisi formlarından hangisine **aittir?**

A) Nefes **B)** Savt **C)** Şuğul **D)** Na't

3. Dervişlerin oturdukları yerde icra ettikleri zikir çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

A)Devranî **B)**Bektaşî **C)** Kuudî **D)** Cehrî

4. Mevlevilikte aşağıdaki enstrümanlardan hangisine kutsallık atfedilir ?

A) Ney **B)** Bağlama **C)** Tambur **D)** Ud

D. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına (D) yanlış olanların başına (Y) koyunuz.

1. (........) Şuğul kelimesi sözlükte "işler, uğraşlar" anlamlarına gelir. Mûsikîmizde ise Türkler tarafından Türk mûsikîsi makam ve usullerine göre sanat endişesi taşımadan bestelenmiş, Arapça güfteli, güftesi kolay anlaşılabilen, kıvrak melodili eserlerdir.

2. (........) Ayakta, kollarını birbirlerinin omuzlarına atarak teşkil edilen dairede muntazam tempo ile sağ ayak ileri, sol ayak geriye atılmak suretiyle sağdan sola doğru yürüyerek yapılan zikre Kuudî Zikir denilmektedir.

3. (........) Mevleviler geleneklerinde "ney"e abdest almadan dokunmazlarken Bektaşiler aynı saygıyı "tambur"a gösterirler. Cem esnasında çalmaya başlamadan önce onu yüksekte tutar ve öperler.

4. (........) Mevlevi mukabelesi selam denilen 4 ayrı bölümden oluşmaktadır.

5. (........) Sabah ezanı genellikle acemaşiran makamında okunur.